No. 30.

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaterdag den 12 Februarij.

NEDERLANDEN.

Breda, den 11den Februarij.

Eergisteren morgen, circa 8 uren, had hier een droevig ongeluk plaats. Zekere *Pieter van Vonderen*, kuipmaker van beroep, een man van 60 jaren, de keizersbrug over willende gaan, liep, door de duisternis, de brug mis en stortte in de buitengewoon diepe gracht. Terstond, op het hooren zijner val, sprongen twee nabijzijnde Rotterdamsche kanonniers, *J. Mulder* en *J. van Zuidwijk* in de gracht, met de grootste inspanning en gevaar huns eigen levens den drenkeling pogende te redden. Na een geruimen tijd vorstelens, gelukte het hun denzelven uit het water te halen, doch hunne menschlievende pogingen waren vruchteloos geweest: de drenkeling is, ondanks alle hulpmiddelen der kunst, niet kunnen bijgebragt worden.

— Sedert een paar dagen is de inundatie voor deze vesting aanmerkelijk in uitgebreidheid toegenomen. Op sommige punten strekt zij zich uit zoo ver het oog reikt en vermeerderd het indrukmakende der overige verdedigingsmiddelen. Wanneer de vijand het eens zoude willen beproeven zijne grenzen, door kracht van wapenen, verder uit te breiden dan hem toegelaten is, zou hij ook hier, ondervinden, dat de weg naar den *Moerdijk* geen, voor hem, gebaanden weg is. Niet alleen het natelijke der vesting waarborgt zulks; maar ook de geest der bezetting bewijst, dat zij de verwachting van Noord-Nederland niet logenstraffen zal. Zij, die, bij eenen soms strengen en deurdoor, vegende waargenomen der vesting allermoeijelijkste en zwaarste dienst, blijmoedig hunne pligten bleven vervullen, zullen ook in het uur van den strijd bewijzen, dat zij de woorden *eer* en *vaderland* verstaan.

— Men spreekt van bewegingen des vijands op zijn grondgebied langs onze grenzen. Ook van toevoer van geschut en munitie bij aan, tegen Noord-Brabant gerigt legerkorps. Alle deze geruchten vereischen echter nadere bevestiging.

— Het bericht, hetwelk wij vroeger uit een der Belgische papieren overnamen, namelijk, dat het aan eenige gevangen officieren gelukt was hunnen kerker te ontkomen, heeft zich bij ons bevestigd. Negentien dezer slagtoffers van het verraad hunner meineedige kameraden zijn werkelijk hunne gevangenis te *Doornik* ontsnapt, en verlangen niets vuriger, dan aan hunne vorige overweldigers te tooijen, dat moed en trouw, in plaats van door eenen kerker, verzwakt te worden, juist in dien dwang eene verhoogde veerkracht bekomen hebben.

— Nopens den jongen Zeeheld, die de eer der Nederlandsche vlag op hare lage en trouwelooze aanranders zoo luisterrijk gewroken heeft, vernemen wij het navolgende:

Jacob van Speijk was op den 14 februarij 1802 te Amsterdam geboren. Zijne ouders vroeg verloren hebbende, werd hij aldaar op den 25 februarij 1813 in het burgerweeshuis geplaatst. Op den 21 februarij 1830 trad hij, als stuurmansleerling, zijne nieuwe loopbaan in. — Het verdient opmerking, dat de maand februarij de merkwaardigste van het leven en die van den roemvollen dood des jongen Zeehelds is geweest. Op den 5den februarij was het ook, dat hij voor de eer zijner vlag en ten verderve zijns laaghartigen vijands, met zijn vaartuig in de lucht sprong.

Een deel van het lijk van den edelen *van Speijk* is, benevens zijn eere-kruis, wedergevonden geworden. Zoodra de kapitein *Koopman* daarvan onderrigt was, heeft hij die kostbare overblijfselen terstond van den generaal *van der Smissen* geeischt. — De loots en de scheepsjongen die, bij het springen der boot op den wal waren geslagen, zijn weder in vrijheid gesteld.

De genootschappen, *Doctrina* en *Amicitia* en *Zeemanshoop*, te Amsterdam, hebben reeds inschrijvingen geopend, om een gedenkteeken voor *van Speijk* binnen de hoofdstad te doen oprigten.

De *Kreitauer Zeitung* berigt uit Weenen, onder dagteekening van den 23sten January, dat men ijverig werkzaam was met de organisatie der landweer. Voor ieder linie regement wordt een bataillon landweer, uit 6 kompagnien bestaande, opgerigt. Elke kompagnie zal bestaan uit: een kapitein, 1 subaltern-officier, 1 sergeant-majoor, 4 korporaals, 6 wachtvrije *(Gefreite)* en 20 manschappen. Dit laatste getal is slechts voorloopig zoo bepaald, moetende deze echter uit geoefende militairen bestaan, die, in geval zulks gevorderd wordt, als onderofficieren gebruikt moeten kunnen worden.

— De tegenwoordige onlusten in Frankrijk, Belgie en Polen hebben, behalve talloze andere nadeelen, ook eenen hoogst ongunstigen indruk op den wijnhandel in Duitschland gemaakt. De vermetiging van het kreniet, een der schoone vruchten van den heelschenden tuimelgeest, is daarvan de oorzaak; want waar losbandigheid op den zetel verheven is, kan geen op wet en orde gevestigde handel bestaan. Van het *Nedersaulheimer* gewas werd dezer dagen te *Mainz* verkocht voor prijzen lager dan voor zes maanden plaats had, niettegenstaande de ongunstige teeling des vorigen jaars, volgens den gewonen loop der dingen, eene aanmerkelijke prijsverhooging scheen te voorspellen.

— Wij vernemen nog de volgende bijzonderheden van de gisteren door ons medegedeelde plundering van het huis en van de drukkerij van den heer *Steven* te Gent, bij wien het dagblad *le Messager de Gand* wordt uitgegeven. Op den 7den februarij werd de verkiezing van den hertog *de Nemours* en de afstelling der stedelijke regering binnen Gent gevierd. Klokken-geluid, kanonnen-donder en kleingeweer-vuur was niet voldoende voor de patriotten, om dergelijke zeldzame gebeurtenissen te vieren: moord en plundering moesten er bijkomen. In zekere kroeg, de *Halve Maan* genaamd werd dan het fraai uitgedachte plan, om den heer *Steven* uit te plunderen, tot rijpheid gebragt. Eenige gveraars, een aantal soldaten dronken gemaakt hebbende, stoven, des avonds omstreeks acht uren, naar het bestemde huis, sloegen deuren en vensters aan stukken en drongen binnen onder het ijselijk geroep van: *Het huis moet onder den poet worden gehaald; al de bewoners, meester en knechts, moeten vermoord!* Alstoen begon de verwoesting: al het glaswerk, de venster-ruiten, persen, letters, boeken, papieren, alles werd aan stukken geslagen, verscheurd of verstroomd, terwijl men tevens een hevig snaphaan-vuur hoorde. Het is waar, een knecht van het huis heeft ter naauwernood eenen sabelhouw kunnen afweren, die zekere *van Schauwenberghe*, een der helhamels, hem toebragt; het is waar een kogel heeft de wange geschaafd van de vrouw van *Steven*, die, met een ziek kind op den arm, radeloos door het huis liep; maar gemoord is er anders gelukkig niet; bloed heeft er, tegen het oogmerk der plunderaars, niet gestroomd. Ook zijn vier der helhamels, die deer de schoorvoetende aangekomen wacht gevangen genomen waren, dadelijk weder in vrijheid gesteld; want zoo veel eerbied heeft men thans in Gent voor de individuele vrijheid, dat de gevangenis niet geopend wordt, zelfs voor de aanleggers van misdaden, welke bij onze wetten met de dood gestraft worden.

» Ziedaar de gebeurtenissen," aldaar eindigt de *Messager de Gand*, uit welke wij opgemerkt hebben, ziedaar de gebeurtenissen welke de maand dag van het bestuur der *elf* (in de plaats der stedelijke regering aangesteld) kenmerkten, gekenmerkt hebben; ziedaar den *voorraad* van de aangenaamheden, welke de stad Gent onder hun bestuur zal genieten; ziedaar de heldendaden, met welke de gentsche patriotten de verkiezing van den zoon van *Lodewijk Philips* gevierd hebben. Zij hebben zekerlijk gemeend, op die wijze, de toestemming van een Koning der Franschen tot de verkiezing te bespoedigen en zeker niets was geschikter om den nog onbepaalden wil van dien monarch te boeijen, enz., enz."

— Het *Journal de la Haye* deelt eenen brief van de Pruissische grenzen, uit de ommestreken van Maastricht, mede, van den 4den dezer gedagteekend en van den navolgenden inhoud:

» Heden zijn te Aken onderscheiden courriers doorgekomen, zich naar Duitschland begevende, om de verkiezing van den hertog *van Nemours* als Koning van Belgie aan te kondigen; volgens het zeggen van dien courrier, was het in de voornaamste Brabandsche steden alles behalve rustig.

» Maastricht is en blijft steeds geblokkeerd en tot dus verre heeft alleen de brieven-post den vrijen doorgang. *Mellinet* bezet nog steeds de hoogten aan de Oostzijde der stad en ontvangt dagelijks versterking.

» Te Aken wordt het dragen der driekleurige kokarde, of van de blouse of blaauwe kiel niet geduld; al wie zich alzoo gekleed vertoond, wordt aangehouden en over de grenzen gebragt.

» Daar wordt nacht en dag aan de pruissische vesting Gulik gearbeid, om dezelve in goeden staat brengen; de citadel aldaar is voorzien en de stad voor zes maanden van voorraad voorzien."

BELGIE.

Brussel, den 9den Februarij.

EXTRACT *uit het verslag der seventigste zitting van het nationaal congres, gehouden op den 8sten Februarij* 1831.

Nadat eenige ingekomen petitien naar de commissie waren ver-

wonden, deed de heer *van de Weijer* een voorstel, strekkende, om in de promulgatie der constitutie, in de inyoering van het constitutioneel bestuur en in de daarstelling van het definitief gouvernement te voorzien. Volgens dat voorstel zou de constitutie onmiddelijk afgekondigd worden in den vorm, bij het decreet van den 27sten November ll. en met de behoorlijke daarbij bepaalde plegtigheid voorgeschreven. Zij zal echter niet verpligtend wezen, vóór den dag, op welken het nationaal congres deszelfs ontbinding zal hebben geproclameerd. Tot aan de ontbinding van het nationaal congres zullen de wetten, decreten, besluiten en reglementen, welke thans in werking zijn, van kracht blijven.

Nadat de heer *van Meenen* dit zijn voorstel ontwikkeld had, deed de heer *de Leeuw* een voorstel van gelijken aard.

De heer *Destouvelles* voorgesteld hebbende, om de deliberatien over dit voorstel van den heer *van Meenen* te adjourneren, tot dat de afwezende leden terug gekomen zullen zijn, zoo kondigde de president, na het nut van het permanent vergaderd blijven van het congres te hebben aangetoond, aan, dat hij de absente leden bij circulaire, ja zelfs in de nieuwspapieren zou doen oproepen, *(dus bij ediktale citatien.)*

De heer *Lebeau* vond, dat het congres des te meer den tijd, die er nog verloopen moest, voor dat de koning ingewijd zou worden, zou kunnen benuttigen, aangezien de centrale afdeeling morgen een concept-ontwerp op de verkiezingen zou inleveren, waarover de deliberatien overmorgen zullen kunnen beginnen (1).

Na nog een paar onbeteekenende voorstellen en eenige rapporten op petitien te hebben aangehoord, scheidde de vergadering tot den volgenden dag.

— De heer *Wallez*, secretaris der Belgische legatie te Londen, is in den nacht van den 7den op den 8sten alhier van Parijs aangekomen, waar hij zich acht dagen lang opgehouden had. De tijdingen die hij mede brengt bevestigen ten volle onze hoop. Dat de Koning der Franschen de verkiezing van zijnen zoon, den hertog *van Nemours*, als Koning van Belgie aannemen zal, is het algemeen gevoelen, de personeele overtuiging van de lieden die te Parijs het best van alles onderrigt zijn en den meesten invloed hebben. Wat sommige fransche dagbladen er ook van zeggen, het is mogelijk dat er een korter of langer verwijl plaats heeft, tusschen de plegtige aanbieding van de acte van het congres, en het beslissend antwoord van een vader en Koning, die, met de behoefte tot vrede, het besluit wil overeenbrengen dat het meest strookt met de belangen van zijn volk, en allernoodzakelijkst is, voor het geluk eener naburige natie, wier afgevaardigden aan de dynastie van Orleans een eervol bewijs van vertrouwen komen aanbieden; maar de verstandige lieden vreezen geene weifeling, en nog minder voor eene afwijzing.

— *Kessels* heeft eene tweede verklaring over zijne inhechtenis nemeng geschreven en wel aan het dagblad *l'Emancipation*, dat gezegd had, dat er orders gegeven waren om hem dood of levend te vangen. Hij wist, zegt hij, op eene indirecte wijs, dat hij van den generaal *Nypels* eene uitnoodiging zou ontvangen om zich in arrest te begeven, hij had daaraan terstond voldaan; zonder de uitnoodiging gekregen te hebben, hetgeen genoeg bewees, dat hij niets gedaan had, strijdig met de eer of het karakter eens militairs.

Gent, den 4den Februarij.

Deze [illegible] den heer *der Meulen*, agent van de bank en bij den heer *van den Berghe*, chef van het voormalig vrij-korps, plaats gehad. Beide waren voortvlugtig. Bij den eersten, waar al de kasten verzegeld zijn geworden, zijn eenige papieren, die men zegt, dat vrij gewigtig zouden wezen, gevonden. Men verzekert, dat de instructie van de zaak van *Hotnet Grespin* tot gewigtige ontdekkingen aanleiding heeft gegeven. Overigens is hier alles stil.

FRANKRIJK.

Paris, den 6den Februarij.

Gisteren avond sprak men van een nieuw protocol van den 1 februarij, de verklaring inhoudende, dat geen lid van de familien dier vijf mogendheden tot den belgischen troon zoude kunnen geroepen worden. Men voegde daarbij, dat de Prins *de Talleijrand* geweigerd zou hebben het te teekenen, en zich vergenoegd had het alleen te ontvangen.

De belgische deputatie die aan het congres de kroon aan den hertog van Nemours komt aanbieden, is eergisteren morgen van Brussel vertrokken, drie van deszelfs leden zijn heden middag hier aangekomen. Zoodra de koning van hunne komst onderrigt was, heeft hij verlangt hen te zien. De drie leden zijn terstond naar het Palais Royal gegaan; de Koning heeft hen zeer wel ontvangen en met zijne gewone beleefdheid zich met hen onderhouden. Zij zullen in een hotel van Mlle. d'Orleans gelogeerd worden. De overige leden worden heden avond gewacht.

De *Constitutionnel* laat zich in een min gunstigen zin uit. „Wij vernemen stellig; zegt hij, dat de Koning de belgische kroon voor zijn zoon geoordeeld heeft te moeten weigeren. De reis bij eene tweede stemming, bij meerderheid van eene stem, gedaan, heeft hem geene genoeggame waarborgen gegeven voor de eendragt te dezen aanzien onder de Belgen. Men verklaart verder dat de aanneming eenen algemeenen oorlog kan veroorzaken, de Koning wil niet dat de komst tot den troost van een zijner zonen het teeken er van zou wezen.

„De buitengewone courrier, die de weigering des konings naar Brussel gaat brengen, is gisteren avond van hier vertrokken. Is de weigering des Konings nu stellig zeker? Wij durven niet beslissen of de geestdrift in Belgie, of de plegtige deputatie, de sympathie met Frankrijk, al die omstandigheden, eene wijziging van het koninklijk besluit ten gevolge zullen hebben; wij vertrouwen op de liefde des konings voor de Fransche natie en voor de vrijheid."

De overige Fransche bladen zijn het in het algemeen eens, de weigering van ons gouvernement als zeker te beschouwen. Die weigering is echter nog door geene officiele akte kenbaar gemaakt.

De *Messager*, ziet met eenige droefheid de spijt, waarmede de Belgen de weigering zullen vernemen. Hij kent al de gronden, behalve eenen algemeenen oorlog, er niet van medebrengt, maar ziet geene mogelijkheid, voor wie het ook zij, om aan de Belgen het geluk te verzekeren dat zij van eenen nieuwen Koning wachten.

De *Courrier Français* zegt, dat men in Frankrijk algemeen gevoelt, dat de aanneming niet in deszelfs belang is, en opofferingen zoude vorderen, die nooit eene vergoeding zouden vinden. De weigering is ten hoogste noodzakelijk, en mogt Belgie er over verbitterd wezen, zoo kon het zich herinneren dat Frankrijk kort te voren, door de afwijzing van het jongst londensch protocol het grootst bewijs van gehechtheid gegeven gehad, dan hetzelve, met gevaar van eenen oorlog, zich tegen de vier mogendheden vereenigd had, enz.

De *National* vermeldt, dat, vóór eenige officiele mededeeling aangaande de benoeming van den hertog van *Nemours* gedaan was, een courrier reeds naar Brussel was afgezonden, om de formele weigering over te brengen, maar voegt er bij, dat de komst der belgische afgevaardigden het ministerie van gedachten had doen veranderen, en de telegraaph aan den heer *Bresson* de tijding had overgebragt om de te ontvangen depeche als nog gezonden te beschouwen.

— *De Temps* bevestigt hetgene reeds vroeger gezegde, aangaande de weigering en schrijft die toe aan de zucht tot behoud van den algemeenen vrede. Ook hij spreekt van het protocol van 1 februarij, en verzekert dat, onaangezien de aanneming *ad referendum* van den prins *de Talleijrand*, het fransch kabinet daaraan zijne volle en gehele toestemming heeft gegeven. Wanneer derhalve Frankrijk reeds te voren geenen waarborg voor den vrede, dat de weigering *van Nemours* voor den Belgischen troon gegeven had, zou het nu door die toestreding er toe verbonden wezen.

De aartshertog *Karel* [illegible] den hertog *van Leuchtenberg*, [illegible] ingevolge het tractaat van 1815, dat de familie *Bonaparte* van alle bewind in Europa uitsluit, en omtrent welk tractaat te Londen bepaaldelijk gehandeld is, alle kans verloren te hebben.

De *Temps* raadt wijders de Belgen aan, nu alle hoop om hen Vorst te bekomen schijnt verloren te wezen, om een regentschap met een tijdelijken president te benoemen, en meent dat de president van het congres, de geschiktste persoon er toe zou wezen.

ENGELAND.

Londen, den 6den Februarij.

Ofschoon *the Courier* het gerucht, dat zes linieschepen uitgerust werden, ongegrond verklaart, bevestigt het toch meer en meer, dat op de werven van *Portsmouth* de grootste levendigheid bestaat, en daar werkelijk krijgsbereidingen plaats hebben. Zelfs vernemen men, dat een linieschip, *Windsor Castle* genoemd, met troepen aan boord uitgezeild was, bestemd zijnde voor Ierland, alwaar de Marquis *van Anglesea* eene vermeerdering van krijgsmagt verzocht had. De overige schepen, namelijk 2 linieschepen van 110 stukken en 4 fregatten hadden eene buitenlandsche bestemming. Dit laatste verdient echter nadere bevestiging.

— De berigten uit Ierland blijven voortdurend ontrustend, ofschoon het aldaar nog tot geene dadelijkheden van belang gekomen is. Eenige der voornaamste handelaren hebben hunne [illegible] denten, bij circulaire, eene schorsing van zaken aangekondigd. *O'Connell* spoort alle burgers aan om hun bankgeld tegen specie te verwisselen, en over het geheele eiland wordt daraan beantwoord. In het Noorden gaan de verzamelingen van het landvolk voort, en alles kondigt aan, dat de demping der onlusten nog ver verwijderd is.

(1) Hieruit en uit het voorstel van den heer *van Meenen*, blijkt ons, dat de deliberatien voor de constitutie, in de vorige Zitting, waarvan het verslag ons niet geworden is, moeten afgeloopen zijn.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.